AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2012 / 51 • Ekim 2012

ATEŞKES'İN ONSEKİZİNCİ YILINDA AZERBAYCAN-ERMENİSTAN İLİŞKİLERİ

Alev KILIÇ

Ermenistanın 1988 yılında Azerbaycana karşı başlattığı genişleme harekâtının yol açtığı çatışma, mezalim, katliam ve zorla tehcir sonunda Dağlık Karabağ ve çevreleyen yedi vilayet Ermenistan tarafından işgal edilmiş, 1994 yılında imzalanan ateşkes anlaşmasından bu yana, Ermenistanın uygulamadığı dört BMGK kararına rağmen, durumda bir değişiklik olmamıştır.

Soruna barışçı çözüm bulma girişimleri Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı çerçevesinde başlamış, Mart 1992 Helsinki Konsey toplantısında bu amaçla Minskte bir konferans toplanması kararlaştırılmıştır. Bu toplantı gerçekleşememiş, ancak aynı doğrultuda bir karar bu kez Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütünün Aralık 1994 Budapeşte zirvesinde alınmıştır. Bu karar uyarınca örgütün dönemsel başkanı Mart 1995te Minsk grubunun oluşumunu ve görev yetkilerini tanımlamıştır. Türkiye, Azerbaycan ve Ermenistan dâhil toplam onüç ülke temsilcisinden oluşan grubun üç eşbaşkanlığına ABD, Rusya ve Fransa getirilmiştir.

Zaman içinde grup çalışmaları üç eşbaşkan ile Azerbaycan ve Ermenistan yetkililerinin temasları ile sınırlı hale gelmiş, bu arada çözümsüzlük müzminleşmeye yüz tutmuş, bu rahatsızlığın sonucu her iki taraf da askeri harcamalarda artışa ve silahlanmaya yönelmiş ve sınır çatışmaları ve ateşkes ihlallerinde artış başlamıştır.

Bölgedeki gerginliğin jeostratejik yansımaları da ortaya çıkmıştır. ABD ve Rusyanın diğer boyutların yanı sıra her iki ülke ile askeri ilişkilerinde de giderek artan bir hareketlilik gözlenmektedir. 25 Ekimde Rus Kara Kuvvetleri Komutanı Ermenistanı ziyaretle, ülkedeki Rus üslerini ve askeri tesisleri denetlemiş, bu vesileyle ülkede konuşlu beşbin civarındaki Rus askeri personelden yaklaşık üçbininin rotasyonla yenilendiği açıklanmıştır.
Aynı hafta içinde ABD deniz kuvvetleri komutanı Ermenistan a bir ilk oluşturan resmi ziyarette bulunmuş, 29 Ekimde düzenlenen basın toplantısında gelişen askeri işbirliğinden övgüyle bahsetmiş, daha çok sayıda Ermeni askeri personele deniz piyadeleri bünyesinde eğitim verileceğini açıklamış, (2012 yılında 200 Ermeni Barış Koruma personeline ABDde eğitim verilmiş), son iki yıldır yapılan Karadeniz Dönüşümlü Kuvvetler manevraları kapsamında savunma stratejik planlarını geliştireceklerini ifade etmiştir.

Azerbaycanın da kendi öz kaynaklarından savunma bütçesine önemli meblağlar ayırdığı, silah tedariki konusunda gerek ABD, gerek Rusya ile yakın işbirliği içinde olduğu

bilinmektedir.

İki ülke arasındaki bu durumun ışığında, soruna barışçı çözüm bulma ihtiyacının ve görünürdeki tek imkân olan Minsk grubunun omuzlarında bulunan ağır sorumluluğa ehil hareket edebilme beklentilerinin arttığı gözlenmektedir. Son olarak, Minsk grubu eşbaşkanları 27 Ekim günü Pariste Azerbaycan ve Ermenistan dışişleri bakanları ile bir araya gelmiştir. Yapılan basın açıklamasında, sürecin devam ettiği ve tarafların barışçı çözüme bağlılıkları teyit olunmakla kuşkusuz iyimser bir ortam yaratılmakla beraber, somut bir veri olarak sadece Minsk grubu eşbaşkanlarının bölgeyi Kasım ayının ikinci yarısında ziyaret edecekleri kaydedilmektedir. Kasım ayı ziyareti ve toplantılarını takiben, gelişmelerin gözden geçirilmesi, bir durum değerlendirmesi yapılması ve eşbaşkanlara yeni bir motivasyon sağlanması için Minsk grubunun kuruluş biçimiyle, tüm üyelerinin katılımıyla toplanmasının yerinde ve zamanlı olacağı gözden uzak tutulmamalıdır.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "ATEŞKES'İN ONSEKİZİNCİ YILINDA AZERBAYCAN-ERMENİSTAN İLİŞKİLERİ ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2012 / 51. Ekim 31. Erişim Kasım 08, 2026. https://www.avimbulten.org/tr/Yorum/ATESKES-IN-ONSEKIZINCI-YILINDA-AZERBAYCAN-ERMENISTAN-ILISKILERI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır